

**Griepvaccinatie tijdens de winters van
2007-2008 en 2008-2009.**
Evaluatie op basis van de permanente steekproef.

Rapport van het Intermutualistisch Agentschap

Intermutualistisch Agentschap

Intermutualistisch Agentschap
Sint- Pieterssteenweg 373
1040 Brussel
www.nic-ima.be

Rapport gerealiseerd door:

joan.vanoverloop@socmut.be
joeri.guillaume@socmut.be

Samenvatting

1. Situering

In 2006 voerde het Intermutualistisch Agentschap (IMA), in samenwerking met het Vlaams Griepplatform, een studie uit naar de griepvaccinatie in de winter van 2004-2005. Men ging de vaccinatiegraad voor de Belgische populatie na evenals de vaccinatiegraad volgens leeftijd, geslacht en regio, alsook de relatie met verblijf in de rustoorden, zware zorgbehoefvendheid en het hebben van een globaal medisch dossier (GMD).

http://www.nic-ima.be/library/documents/health_monitoring/griepvaccinatie%20NL%20winter%202004-2005%20-V1.6.pdf

Hierop volgde een tweede studie, in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap en in samenwerking met het Vlaams Griepplatform, waar de vaccinatiegraad tijdens de winter van 2006-2007 werd nagegaan voor de Belgische populatie evenals voor bovenstaande subpopulaties. Deze resultaten werden, voor zover mogelijk, vergeleken met de cijfers betreffende de winter van 2004-2005. Daarnaast werd ook de vaccinatiegraad bepaald bij diabetici, waarbij men in de groep jonger dan 65 jaar naging of er een verschil was tussen diabetici

1. opgenomen in de diabetesconventie voor zelfcontrole,
2. onder insulinothérapie die niet opgenomen waren in de diabetesconventie
3. onder uitsluitend orale behandeling.

http://www.nic-ima.be/library/documents/health_monitoring/griepvaccinatie_%20NL%20winter%202006-2007.pdf

In de huidige studie wordt de vaccinatiegraad voor de winter van 2007-2008 en van 2008-2009 berekend. Het grootste verschil met de vorige 2 studies is dat ditmaal gebruik gemaakt wordt van de gegevens die beschikbaar zijn uit de permanente steekproef (EPS¹) en niet meer van de gegevens van de volledige verzekerde bevolking. Methodologisch werd ook rekening gehouden met de eventuele vaccinaties gefactureerd via de ziekenhuisapothek, dus niet enkel via de ambulante farmanet-facturatiestroom². Daarnaast betreft het een eigen studie van het IMA en is er geen directe vraag van een overheid gekomen om de vaccinatie-status te rapporteren.

Het lijkt ons nochtans belangrijk deze vaccinatiestatus op te volgen onder andere om te kunnen rapporteren over de evolutie naar de wereldwijd afgesproken vaccinatiernorm met de WGO: deze bedraagt 75% voor de winter van 2010-11 bij de mensen van 65 jaar en ouder. Zoals in de vorige studie, zullen ook nu enkele relaties dieper in detail behandeld worden: de relatie met het Globaal Medisch Dossier (GMD) en met het recht op het voorkeurtarief.

¹ <http://www.riziv.be/information/nl/sampling/index.htm>

² Dit heeft niet alleen betrekking op vaccinaties uitgevoerd naar aanleiding van een opname (klassiek of one day) in een ziekenhuis, maar ook op die rusthuizen die hun geneesmiddelenaflevering laten verzekeren door ziekenhuisofficina.

Eveneens zal de vaccinatiegraad worden onderzocht van de vrouwen die zijn bevallen en die, in theorie, zich hadden kunnen laten vaccineren na 3 maanden zwangerschap. Ten slotte zal ook de vaccinatiegraad van 2 opeenvolgende jaren worden nagegaan.

2. Operationalisatie I.M.A.-studie

- Terugbetaalde griepvaccins in het griepseizoen 2007-2008 en in het griepseizoen 2008-2009
- De volgende producten werden geselecteerd in Farmanet en in de datawarehouse gezondheidszorgen (afleveringen via de ziekenhuisofficina):

		code 2007	code 2008	code ziekenhuis
Alfarix	(1 x 0,5 ml)	2394070	2488765	733170
Influvac S	(1 x 0,5 ml)	2394955	2488781	733188
Vaxigrip	(1 x 0,5 ml)	2394914	2488773	733204

- De geselecteerde periode van aflevering in Farmanet³ begon op 01/08/2007 en eindigde op 28/02/2008 voor het griepseizoen 2007-2008. Voor het griepseizoen 2008-2009 werd dezelfde periode geselecteerd, maar dan een jaar later.
- Wat betreft het verblijf in een rusthuis werden de volgende nomenclatuurcodes geselecteerd: 763033 tot en met 763173, 763195 tot en met 763372, 764411 (forfaits die de rustoorden voor bejaarden (ROB), de rust- en verzorgingstehuizen (RVT) en de niet-geregistreerde rustoorden mogen attesteren).
- Om te bepalen of een persoon al dan niet een GMD had bij een arts tijdens het griepseizoen 2007-2008 werd gecontroleerd of voor de persoon in kwestie in 2007 of in 2008 de nomenclatuurcode van het GMD (102771) werd geattesteerd. Voor het griepseizoen 2008-2009 gebeurde hetzelfde maar dan in 2008 en 2009.
- De onderzoekspopulatie voor het griepseizoen 2007-2008 is de IMA-populatie op 31/12/2007 met uitsluiting van de overleden personen datzelfde jaar. Voor het griepseizoen 2008-2009 vertrokken we van de IMA-populatie op 31/12/2008.
- In deze studie wordt een persoon als **diabeticus** beschouwd indien in de onderzochte periode **minstens eenmaal antidiabetes-medicatie (insulines of orale antidiabetica)** werd afgeleverd.
- Er werden 3 groepen diabetici gedefinieerd:
 - 1) diabetici in de diabetesconventie,
 - 2) diabetici buiten de diabetesconventie onder insulinotherapie
 - 3) diabetici buiten de diabetesconventie onder orale antidiabetica.

Diabetici in de diabetesconventie werden geselecteerd op basis van het feit dat in de onderzochte periode de nomenclatuurcode 772450, 773231, 773253, 773275, 771573, 773592, 773595, 771595, 773113, 774115, 774130, 774152, 775456 of 775471 werd geattesteerd.

³ Dit is een methodologische beperking gelinkt aan de farmanetdata: deze registreren de datum van aflevering van het vaccin, maar kunnen niet garanderen of en wanneer de vaccinatie uitgevoerd werd

Diabetici onder insulinothérapie, niet in de diabetesconventie, werden geselecteerd op basis van het feit dat geen van bovenstaande nomenclatuurcodes werd geattesteerd en op basis van gegevens in Farmanet waaruit blijkt dat er in de onderzochte periode minstens eenmaal geneesmiddelen met ATC-code A10A werden afgeleverd

Diabetici onder orale antidiabetici en buiten de diabetesconventie werden geselecteerd op basis van het feit dat er in de onderzochte periode minstens eenmaal geneesmiddelen met ATC-code, niveau 3, A10B werden afgeleverd.

- Bevallingen werden geselecteerd op basis van de volgende nomenclatuurcodes: 424093, 424104, 422225, 422671, 423673, 423010, 423021, 424012, 424023, 424071 en 424082. Aangezien een vaccinatie tegen griep niet wordt aangeraden tijdens de eerste 3 maanden van de zwangerschap, en daar 99% van de vaccinaties gebeurt tussen september en december, selecteerden we enkel de vrouwen die bevielen tussen 1/11 en 1/6. Dit is de groep van vrouwen die in theorie zou kunnen gevaccineerd zijn in het 2de of 3de trimester van de zwangerschap.
- De evaluatie van de griepvaccinatie gebeurde vanuit de criteria van tegemoetkoming door de verplichte ziekteverzekering:

De Hoge Gezondheidsraad raadt aan om enkel risicopersonen tegen de griep in te enten. Om deze risicopersonen beter te bereiken en dus de vaccinatiegraad te verhogen, heeft de overheid besloten de gedeeltelijke terugbetaling (40%) van de vaccins uit te breiden naar alle risicogroepen.

Vanaf 1 oktober 2006 zijn griepvaccins terugbetaald voor de volgende risicogroepen:

1. alle personen ouder dan 65 jaar, alle personen die in een instelling opgenomen zijn, alle patiënten vanaf de leeftijd van 6 maanden die lijden aan een onderliggende chronische aandoening, ook indien gestabiliseerd, van de longen, het hart, de lever, de nieren, aan metabole aandoeningen, of aan immuniteitsstoornissen (natuurlijk of geïnduceerd), kinderen tussen 6 maanden en 18 jaar die een langdurige aspirinetherapie ondergaan;
2. het verzorgend personeel in rechtstreeks contact met personen van groep 1;
3. zwangere vrouwen die in het tweede of derde trimester van hun zwangerschap zijn op het ogenblik van de vaccinatie;
4. alle personen tussen 50 en 64 jaar, zelfs indien ze niet aan een risicoaandoening lijden, want er is één kans op drie dat ze ten minste één complicatierisico vertonen, vooral personen die roken, excessief drinken en zwaarlijvig zijn;
5. beroepsfokkers van gevogelte en varkens alsook hun familieleden die onder hetzelfde dak wonen en personen die door hun beroep dagelijks in contact komen met levend gevogelte en levende varkens.

In het geval van risicopersonen moet de vermelding “derdebetalersregeling van toepassing” genoteerd worden op het voorschrift. Voorschrijven op stofnaam is mogelijk door op het voorschrift “influenzavaccin” te schrijven in de plaats van een merknaam.

3. Aantal personen in de permanente steekproef

De totale onderzoekspopulatie bedroeg respectievelijk 310.339 en 312.658 personen op 31/12/2007 en 31/12/2008. Dit na uitsluiting van de overleden personen in het basisjaar.

Voor de berekening van de vaccinatiegraad van de totale populatie worden de personen uit de oversample⁴ niet meegenomen (hier is het totaal dus 265.128 en 266.996 personen).

	seizoen 07-08			seizoen 08-09		
	< 65 jaar	65+ jaar	totaal	< 65 jaar	65+ jaar	totaal
sample	219105	46023	265128	220545	46451	266996
oversample		45211	45211		45662	45662
totaal	219105	91234	310339	220545	92113	312658

Het aantal onderzochte personen in de doelgroep van 65+ is dankzij de oversampling groot genoeg zodat het analyseren van kleinere subpopulaties geen problemen geeft qua aantallen.

Iets kleinere maar nog voldoende aantallen betreft het aantal diabetespatiënten onder 65 jaar:

	diabetespatiënten	
	seizoen 07-08	seizoen 08-09
in conventie	1013	1083
insuline	365	381
orale medicatie	3228	3749
totaal	4606	5213

En ook het aantal vrouwen die bevielen in de periode waar een vaccinatie na 3 maanden zwangerschap had kunnen plaatsvinden is nog voldoende:

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
bevallen	1668	1693

⁴ In de EPS wordt het consumptiepatroon van gezondheidszorg sinds 2002 van 2,5% van de Belgische bevolking opgevolgd, met daar bovenop een 'oversampling' van nog eens 2,5% van 65-plussers. Dus tot 65 jaar vertegenwoordigt de EPS 2,5% van de Belgische bevolking, vanaf 65 jaar zo'n 5%.

4. Aflevering Vaccins

Slechts 1,5% van de vaccins werd afgeleverd door de ziekenhuisofficina, de overige vaccins werd ambulantly geleverd.

	seizoen 07-08		seizoen 08-09	
	ambulant	ziekenhuis	ambulant	ziekenhuis
Alpharix	29.4%	0.5%	39.8%	0.4%
Influvac S	63.3%	0.6%	52.4%	0.9%
Vaxigrip	5.8%	0.3%	6.3%	0.3%
Totaal	98.5%	1.5%	98.5%	1.5%

In griepseizoen 2007-2008 werd bijna een derde van de vaccins reeds afgeleverd in de maand september, en bijna 100% van de afleveringen gebeurde voor eind 2008. Het gewicht van september voor het seizoen 2008-2009 ligt iets lager (en schuift door naar oktober), de overige vaststellingen blijven geldig.

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
augustus	0.3%	0.1%
september	31.3%	26.2%
oktober	55.0%	59.4%
november	11.2%	11.9%
december	1.7%	1.9%
januari	0.3%	0.3%
februari	0.1%	0.1%

5. Vaccinatiegraad van de totale populatie

(N=265128 in 07-08 en N=266996 in 08-09)

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	15.0%	15.5%

B. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	15.4%	15.8%
Zelfstandig statuut	13.1%	14.0%

C. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	3.6%	3.9%
Met VKT	48.4%	50.6%

D. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	9.2%	9.5%
Met GMD	26.7%	25.2%

E. Volgens statuut en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen VKT	3.4%	3.7%
Algemeen statuut, met VKT	49.8%	50.2%
Zelfstandig statuut, geen VKT	4.9%	5.4%
Zelfstandig statuut, met VKT	36.1%	55.6%

F. Volgens statuut en bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen GMD	9.2%	9.7%
Algemeen statuut, met GMD	26.3%	25.1%
Zelfstandig statuut, geen GMD	10.1%	9.2%
Zelfstandig statuut, met GMD	46.3%	27.4%

Noot:GMD was in 2007 nog een klein risico! Dit betekent dat de populatie zelfstandigen met GMD in de periode 07-08 niet vergelijkbaar is met de populatie zelfstandigen met GMD in de periode 08-09. Pas vanaf 2008 werden de kleine risico's geïntegreerd voor alle zelfstandigen.

G. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	16.6%	17.1%
Waals gewest	13.9%	14.5%
Brussel	11.4%	12.0%

H. Volgens provincie van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Antwerpen	16.2%	16.5%
Vlaams-Brabant	16.3%	16.9%
Waals-Brabant	12.8%	13.8%
Brussel	11.4%	12.0%
West-Vlaanderen	17.1%	17.6%
Oost-Vlaanderen	17.0%	17.3%
Henegouwen	14.4%	15.0%
Luik	14.0%	14.4%
Limburg	16.7%	17.3%
Luxemburg	13.9%	15.0%
Namen	13.2%	13.8%

I. Volgens statuut en gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, Vlaams gewest	16.9%	17.3%
Algemeen statuut, Waals gewest	14.2%	14.7%
Algemeen statuut, Brussel	12.2%	12.8%
Zelfstandig statuut, Vlaams gewest	15.3%	15.8%
Zelfstandig statuut, Waals gewest	10.9%	13.2%
Zelfstandig statuut, Brussel	5.7%	6.2%

J. Volgens bezit van een globaal medisch dossier en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD, geen VKT	2.4%	2.5%
Geen GMD, met VKT	37.1%	39.6%
Met GMD, geen VKT	6.4%	6.6%
Met GMD, met VKT	60.2%	60.2%

K. Volgens diabetesgroep

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Zonder antidiabetesmedicatie	13.3%	13.7%
In diabetesconventie	58.7%	59.6%
Insulinegebruik	66.2%	65.3%
Orale medicatie	55.9%	55.4%

6. Vaccinatiegraad van de 65-plusser

(N=91234 in 07-08 en N=92113 in 08-09)

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	62.5%	62.9%

B. Volgens leeftijd

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
65-69 jaar	49.9%	49.6%
70-74 jaar	61.0%	61.1%
75-79 jaar	67.0%	67.3%
80-84 jaar	70.3%	71.5%
85-89 jaar	72.9%	73.4%
90-94 jaar	74.9%	75.6%
95+ jaar	76.9%	74.5%

C. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	63.0%	63.0%
Zelfstandig statuut	58.2%	61.9%

De vaccinatiegraad van de 65-plusser met algemeen statuut bedraagt 63%. Dat is, vergeleken met de vorige studie met de vaccinatiegraad tijdens de winter van 06-07 een verbetering

D. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	45.6%	46.3%
Met VKT	63.2%	63.5%

E. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	52.2%	52.7%
Met GMD	71.6%	70.8%

F. Volgens statuut en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen VKT	47.4%	46.1%
Algemeen statuut, met VKT	63.5%	63.6%
Zelfstandig statuut, geen VKT	37.3%	47.5%
Zelfstandig statuut, met VKT	59.9%	63.2%

G. Volgens statuut en bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen GMD	52.4%	52.8%
Algemeen statuut, met GMD	71.5%	70.7%
Zelfstandig statuut, geen GMD	51.6%	53.3%
Zelfstandig statuut, met GMD	75.9%	71.0%

H. Volgens bezit van een globaal medisch dossier en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD, geen VKT	35.7%	37.1%
Geen GMD, met VKT	53.1%	53.6%
Met GMD, geen VKT	60.5%	57.9%
Met GMD, met VKT	72.0%	71.1%

I. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	65.8%	65.8%
Waals gewest	60.2%	60.9%
Brussel	58.0%	59.2%

J. Volgens provincie van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Antwerpen	65.8%	65.7%
Vlaams-Brabant	67.9%	68.7%
Waals-Brabant	61.7%	62.8%
Brussel	58.0%	59.2%
West-Vlaanderen	62.1%	62.1%
Oost-Vlaanderen	66.0%	65.9%
Henegouwen	60.8%	61.3%
Luik	59.6%	60.0%
Limburg	69.0%	68.3%
Luxemburg	57.7%	58.9%
Namen	60.3%	61.9%

K. Volgens statuut en gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, Vlaams gewest	66.3%	66.0%
Algemeen statuut, Waals gewest	60.9%	61.2%
Algemeen statuut, Brussel	58.5%	59.4%
Zelfstandig statuut, Vlaams gewest	61.7%	64.1%
Zelfstandig statuut, Waals gewest	52.0%	58.3%
Zelfstandig statuut, Brussel	42.7%	56.3%

L. Volgens verblijfplaats

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Thuis	61.0%	61.3%
Rusthuis	81.9%	82.3%

M. Volgens diabetesgroep

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Zonder antidiabetesmedicatie	60.7%	61.0%
In diabetesconventie	76.8%	78.1%
Insulinegebruik	80.2%	79.4%
Orale medicatie	73.7%	73.4%

6.1. Vaccinatiegraad van de 65-plusser die niet in het rusthuis verblijft

(N=84523 in 07-08 en N=85241 in 08-09)

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	61.0%	61.3%

B. Volgens leeftijd

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
65-69 jaar	49.7%	49.3%
70-74 jaar	60.6%	60.8%
75-79 jaar	66.4%	66.7%
80-84 jaar	68.9%	69.9%
85-89 jaar	69.4%	70.2%
90-94 jaar	67.8%	69.2%
95+ jaar	63.0%	61.4%

C. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	61.4%	61.4%
Zelfstandig statuut	56.7%	60.6%

In de vorige IMA-studie waar de vaccinatiegraad voor de winter van 06-07 werd onderzocht bedroeg deze voor de personen vanaf 65 jaar, die thuis verbleven en met algemeen statuut 58,6%. Vaccinaties die niet via het Farmanet-circuit werden geregistreerd werden toen wel niet mee opgenomen.

D. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	44.1%	45.0%
Met VKT	61.7%	62.0%

E. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	50.4%	50.8%
Met GMD	70.6%	69.6%

F. Volgens statuut en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen VKT	45.8%	44.7%
Algemeen statuut, met VKT	62.0%	62.0%
Zelfstandig statuut, geen VKT	36.1%	46.3%
Zelfstandig statuut, met VKT	58.3%	61.9%

G. Volgens statuut en bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen GMD	50.4%	50.7%
Algemeen statuut, met GMD	70.4%	69.6%
Zelfstandig statuut, geen GMD	50.5%	52.1%
Zelfstandig statuut, met GMD	74.4%	69.7%

H. Volgens bezit van een globaal medisch dossier en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD, geen VKT	34.8%	36.0%
Geen GMD, met VKT	51.2%	51.6%
Met GMD, geen VKT	58.5%	56.6%
Met GMD, met VKT	70.9%	70.0%

I. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	64.7%	64.6%
Waals gewest	58.1%	58.9%
Brussel	55.9%	57.1%

J. Volgens provincie van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Antwerpen	65.2%	64.8%
Vlaams-Brabant	66.5%	67.4%
Waals-Brabant	59.7%	60.6%
Brussel	55.9%	57.1%
West-Vlaanderen	60.8%	60.6%
Oost-Vlaanderen	64.3%	64.3%
Henegouwen	58.4%	59.0%
Luik	57.4%	58.1%
Limburg	68.2%	67.6%
Luxemburg	55.9%	56.7%
Namen	58.4%	60.1%

K. Volgens statuut en gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, Vlaams gewest	65.2%	64.8%
Algemeen statuut, Waals gewest	58.8%	59.1%
Algemeen statuut, Brussel	56.5%	57.3%
Zelfstandig statuut, Vlaams gewest	60.4%	62.8%
Zelfstandig statuut, Waals gewest	50.0%	57.1%
Zelfstandig statuut, Brussel	45.6%	54.6%

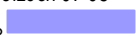
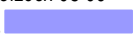
L. Volgens diabetesgroep

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Zonder antidiabetesmedicatie	59.2%	59.4%
In diabetesconventie	76.4%	77.7%
Insulinegebruik	77.4%	76.2%
Orale medicatie	72.5%	72.2%

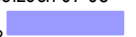
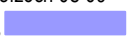

6.2. Vaccinatiegraad van de 65-plusser die in het rusthuis verblijft

(N=6711 in 07-08 en N=6872 in 08-09)

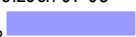
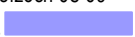

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	81.9% 	82.3%

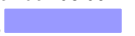

B. Volgens leeftijd

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
65-69 jaar	74.5% 	77.6%
70-74 jaar	79.8% 	79.7%
75-79 jaar	81.1% 	80.5%
80-84 jaar	80.2% 	83.0%
85-89 jaar	83.0% 	82.8%
90-94 jaar	83.8% 	83.6%
95+ jaar	87.4% 	83.8%

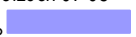
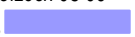

C. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	82.0% 	82.5%
Zelfstandig statuut	81.1% 	81.0%

D. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	75.9% 	74.5%
Met VKT	82.1% 	82.5%

E. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	78.9% 	80.0%
Met GMD	84.1% 	83.9%

F. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	81.7% 	82.4%
Waals gewest	83.1% 	82.9%
Brussel	78.4% 	79.9%

G. Volgens provincie van residentie

	seizoen 07-08		seizoen 08-09	
Antwerpen	74,5%		77,4%	
Vlaams-Brabant	89,2%		88,0%	
Waals-Brabant	84,8%		90,5%	
Brussel	78,4%		79,9%	
West-Vlaanderen	79,0%		81,6%	
Oost-Vlaanderen	85,8%		84,7%	
Henegouwen	84,6%		84,2%	
Luik	81,6%		78,9%	
Limburg	86,1%		82,8%	
Luxemburg	79,6%		85,6%	
Namen	83,0%		82,7%	

H. Volgens diabetesgroep

	seizoen 07-08		seizoen 08-09	
Zonder antidiabetesmedicatie	80.8%		81.2%	
In diabetesconventie	81.0%		81.5%	
Insulinegebruik	90.6%		91.3%	
Orale medicatie	88.5%		88.6%	

7. Vaccinatiegraad van de min 65-jarigen

(N=219105 in 07-08 en N=220545 in 08-09)

Bij het lezen van de vaccinatiecijfers van personen onder 65 jaar mag men niet uit het oog verliezen dat het gaat om de afgeleverde vaccins die geregistreerd werden via de ziekteverzekering. In heel wat bedrijven hebben de werknemers de mogelijkheid om zich te laten vaccineren tegen de seizoensgriep op kosten van de werkgever. Het IMA beschikt uiteraard niet over cijfers van deze vaccinaties en bijgevolg zal de vaccinatiegraad van deze groep steeds een onderschatting zijn.

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	5.1%	5.5%

B. Volgens leeftijd

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
0-4 jaar	0.2%	0.2%
5-9 jaar	0.3%	0.3%
10-14 jaar	0.3%	0.4%
15-19 jaar	0.7%	0.7%
20-24 jaar	1.1%	1.2%
25-29 jaar	1.1%	1.1%
30-34 jaar	1.4%	1.6%
35-39 jaar	1.8%	2.1%
40-44 jaar	2.6%	2.7%
45-49 jaar	4.2%	4.5%
50-54 jaar	9.0%	9.6%
55-59 jaar	15.9%	17.6%
60-64 jaar	29.0%	30.7%

C. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	5.1%	5.5%
Zelfstandig statuut	5.1%	5.8%

D. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	3.2%	3.5%
Met VKT	20.6%	23.8%

E. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	3.2%	3.4%
Met GMD	9.6%	9.5%

F. Volgens statuut en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen VKT	3.1%	3.4%
Algemeen statuut, met VKT	22.4%	23.6%
Zelfstandig statuut, geen VKT	4.5%	4.8%
Zelfstandig statuut, met VKT	8.6%	27.7%

G. Volgens statuut en bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen GMD	3.0%	3.3%
Algemeen statuut, met GMD	9.5%	9.4%
Zelfstandig statuut, geen GMD	4.6%	4.2%
Zelfstandig statuut, met GMD	15.2%	11.3%

H. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	5.9%	6.3%
Waals gewest	4.4%	5.0%
Brussel	3.2%	3.7%

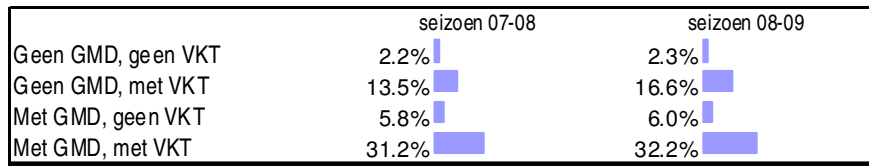
I. Volgens provincie van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Antwerpen	5.7%	6.1%
Vlaams-Brabant	5.3%	5.7%
Waals-Brabant	3.7%	4.4%
Brussel	3.2%	3.7%
West-Vlaanderen	6.0%	6.3%
Oost-Vlaanderen	6.1%	6.6%
Henegouwen	4.8%	5.3%
Luik	4.4%	4.8%
Limburg	6.3%	6.9%
Luxemburg	3.7%	5.1%
Namen	4.0%	4.5%

J. Volgens statuut en gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, Vlaams gewest	5.9%	6.3%
Algemeen statuut, Waals gewest	4.5%	5.0%
Algemeen statuut, Brussel	3.3%	4.0%
Zelfstandig statuut, Vlaams gewest	6.1%	6.7%
Zelfstandig statuut, Waals gewest	3.7%	5.2%
Zelfstandig statuut, Brussel	2.5%	2.6%

K. Volgens bezit van een globaal medisch dossier en recht op het voorkeurtarief

8. Vaccinatiegraad bij diabetespatiënten onder 65 jaar.

(N=4606 in 07-08 en N=5213 in 08-09)

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	34.8%	34.7%

B. Jongeren onder 20 jaar

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
kinderen tot en met 19 jaar	27.5%	19.2%

C. Volgens diabetesgroep

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
In diabetesconventie	43.5%	42.7%
Insulinegebruik	43.0%	39.1%
Orale medicatie	31.2%	32.0%

D. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	34.6%	35.1%
Zelfstandig statuut	41.0%	31.2%

E. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	26.0%	26.6%
Met VKT	50.9%	50.9%

F. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	26.1%	25.6%
Met GMD	43.4%	42.9%

G. Volgens bezit van een globaal medisch dossier en diabetesgroep

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD, in diabetesconventie	31.3%	32.7%
Geen GMD, insulinegebruik	33.8%	30.2%
Geen GMD, orale medicatie	24.0%	23.4%
Met GMD, in diabetesconventie	52.8%	50.1%
Met GMD, insulinegebruik	50.0%	45.7%
Met GMD, orale medicatie	39.0%	40.2%

H. Volgens recht op het voorkeurtarief en diabetesgroep

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT, in diabetesconventie	34.0%	32.3%
Geen VKT, insulinegebruik	30.7%	29.6%
Geen VKT, orale medicatie	23.0%	24.8%
Met VKT, in diabetesconventie	59.9%	60.6%
Met VKT, insulinegebruik	60.7%	58.9%
Met VKT, orale medicatie	46.6%	46.9%

I. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	41.4%	41.8%
Waals gewest	28.6%	27.8%
Brussel	30.6%	31.5%

9. Vaccinatiegraad bij de 50-64 jarigen

(N=49465 in 07-08 en N=50626 in 08-09)

A. Totaal

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
TOTAAL	17.2%	18.6%

B. Volgens statuut

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut	17.7%	18.9%
Zelfstandig statuut	14.6%	17.0%

C. Volgens recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen VKT	12.3%	13.5%
Met VKT	30.6%	32.5%

D. Volgens bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Geen GMD	11.8%	12.7%
Met GMD	25.8%	26.0%

E. Volgens statuut en recht op het voorkeurtarief

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen VKT	12.3%	13.3%
Algemeen statuut, met VKT	30.7%	32.4%
Zelfstandig statuut, geen VKT	12.1%	14.5%
Zelfstandig statuut, met VKT	28.6%	34.0%

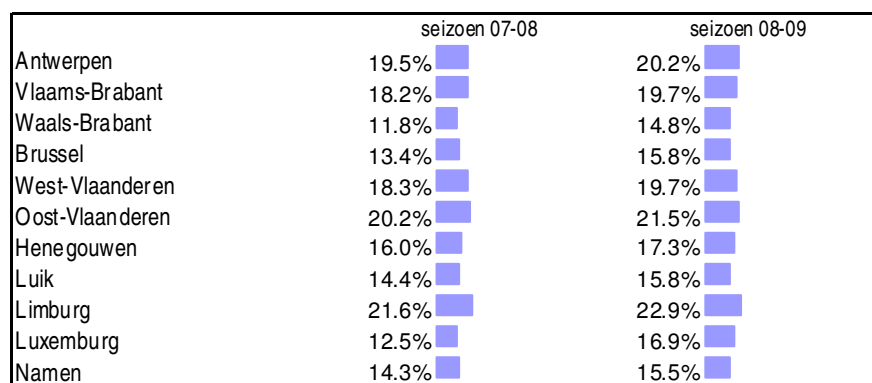
F. Volgens statuut en bezit van een globaal medisch dossier

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Algemeen statuut, geen GMD	11.6%	12.8%
Algemeen statuut, met GMD	25.5%	25.9%
Zelfstandig statuut, geen GMD	12.9%	12.7%
Zelfstandig statuut, met GMD	38.8%	27.5%

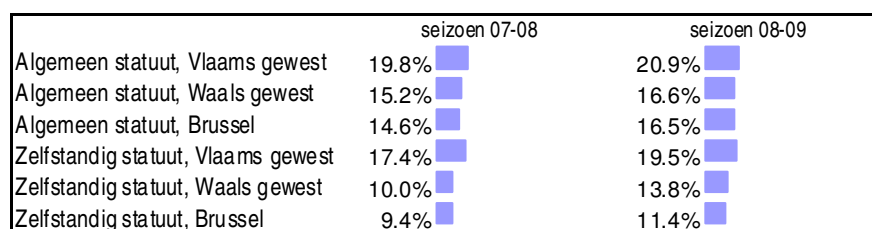
G. Volgens gewest van residentie

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Vlaams gewest	19.5%	20.7%
Waals gewest	14.6%	16.3%
Brussel	13.4%	15.8%

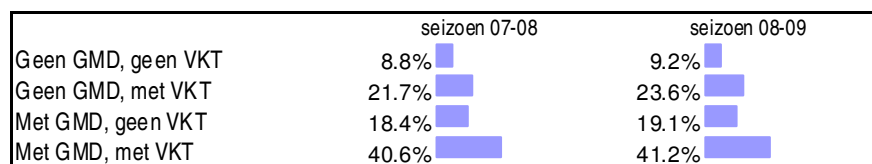
H. Volgens provincie van residentie

I. Volgens statuut en gewest van residentie

J. Volgens bezit van een globaal medisch dossier en recht op het voorkeurtarief

10. Vaccinatiegraad bij vrouwen die bevallen

(N=1668 in 07-08 en N=1693 in 08-09)

De vaccinatiegraad van de groep vrouwen die zijn bevallen in de onderzochte periode bedraagt 0,8% seizoen 2007-2008 en 2,2% in seizoen 2008-2009.

De richtlijn om zwangere vrouwen, die voorbij de eerste 3 maanden van hun zwangerschap zijn tijdens het winterseizoen, te vaccineren is blijkbaar nog onvoldoende gekend of wordt niet opgevolgd.

Om beter te vergelijken, werd ook de vaccinatiegraad gemeten van een referentiegroep van vrouwen die niet zijn bevallen.

Hiervoor werd at random een groep vrouwen, die niet zijn bevallen, getrokken uit de permanente steekproef die qua leeftijdsverdeling identiek was aan de groep van bevallen vrouwen. De vaccinatiegraad werd berekend en dit proces werd 100 maal gedaan (bootstrapping procedure). De gemiddelde vaccinatiegraad van deze 100 trekkingen bedraagt telkens 1,6%.

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
Controlegroep bevallen	1.6%	1.6%
Bevallen	0.8%	2.2%
Bevallen, geen GMD	0.8%	1.6%
Bevallen met GMD	1.0%	3.2%
Bevallen, Vlaams gewest	1.0%	3.6%
Bevallen, Waals gewest	0.6%	0.4%
Bevallen, Brussel	1.0%	0.5%

11. Logistische regressie

Vaccinatie van de 65-plusser, die thuis verblijft, met het algemeen statuut.

	seizoen 07-08	seizoen 08-09
vrouw	n.s.	n.s.
met recht op het voorkeurtarief	1.73	1.79
met een globaal medisch dossier	2.34	2.23
65-69 jaar	0.44	0.43
70-74 jaar	0.68	0.66
75-79 jaar	0.86	0.85
85-89 jaar	1.06	1.04 n.s.
90-94 jaar	0.98	0.99 n.s.
95+ jaar	0.79	0.68
R ²	0.09	0.08

De logistische regressie op de gegevens van het griepseizoen 2008-2009 toont een verhoogde kans op vaccinatie tegen de griep bij personen die houder zijn van het GMD (een odds-ratio van 2,2).

Personen met recht op het voorkeurtarief hebben ook meer kans om gevaccineerd te zijn (een odds-ratio van 1,8).

In vergelijking met de 80-85 jarigen ligt de kans op vaccinatie 2,3 lager bij de 65-69jarigen, 1,5 keer lager bij de 70-74 jarigen en 1,2 keer lager bij de 75-79 jarigen. Deze kans is eveneens 1,5 keer lager bij de hoogste leeftijdsgroep (95 jaar en ouder).

Wanneer rekening wordt gehouden met bovenstaande factoren is er geen significant verschil in vaccinatiegraad tussen mannen en vrouwen van 65 jaar en ouder die thuis verblijven en verzekerd zijn volgens het algemeen statuut.

12. Vergelijking van de vaccinatiestatus op basis van zelfrapportering en van administratieve data

In de Belgische gezondheidsenquête (GE) wordt de Belgische populatie bevraagd over het al dan niet gevaccineerd zijn tegen de griep. Ter vergelijking met de resultaten die de administratieve IMA-data opleveren, kozen we voor de vraagstelling 'Bent u gevaccineerd geweest tegen de griep gedurende het afgelopen jaar' en selecteerden deze vraag voor de 65-plussers.

Het veldwerk van de GE 2008 gebeurde tussen mei 2008 en juni 2009 hetgeen een vergelijking moeilijk maakt, omdat de vraag voor sommige respondenten slaat op het griepseizoen 2007-08 en voor anderen op het seizoen 2008-09.

Dit levert volgende cijfers:

	GE 2008	IMA 07-08	IMA 08-09
Vlaams gewest	63,4 (58,2-68,6)	65,8	65,8
Brussel	66,6 (60,3-72,8)	58,0	59,2
Waals gewest	66,9 (61,1-72,8)	60,2	60,9
Totaal	64,7 (61,0-68,4)	62,5	62,9

Wat opvalt is dat de gerapporteerde cijfers hoger liggen dan de administratieve data, en dat de gemeten verschillen tussen de gewesten anders liggen.

Een methodologisch belangrijk verschil is dat men bij de berekening van de vaccinatiegraad van de IMA-populatie vertrekt van alle 65-plussers op 31/12. Bij de GE, zoals bij andere ondervragingstechnieken wordt de vraag naar vaccinatie altijd na het griepseizoen gesteld, waardoor alle personen die tussentijds overleden zijn, niet meer kunnen bevraagd worden. Voor de jongere populatie speelt dit nauwelijks een rol, maar voor de oudste bevolkingsgroepen kan dit wel een verschillend resultaat leveren.

(3): Gezondheidsenquête België 2004; W.I.V.
<http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/his04nl/his41nl.pdf>

13. Discussie

Bij het globaal overlopen van de verschillende tabellen, komen vijf constante vaststellingen naar boven:

1. De **regionale (provinciale) impact op de vaccinatiegraad toont bij deze analyse gelijkaardige tendenzen** aan als bij andere preventiecampagnes (cf. resultaten in de IMA-rapporten borstkankerscreening): met name een veel grotere vaccinatiegraad bij de Vlaamse provincies, in het bijzonder Limburg en Vlaams-Brabant die er boven uitsteken, terwijl de Waalse provincies (Luxemburg), maar voor het Brussels Gewest ver achteraan hinken. Over de preciese redenen hiervoor kan op basis van onze cijfers enkel maar gested worden. Enkel kwalitatief onderzoek kan meer inzicht geven over de motivatie waarom specifieke populatiegroepen zich al dan niet laten vaccineren.
2. De ROB-RVT-populatie bereikt en overstijgt zelfs de WGO-vaccinatiernorm. Ook de thuisverblijvende diabetespatiënten vanaf 65 jaar, in conventie of onder insulinerapie halen deze norm. Meer aandacht kan besteed worden aan de thuisverblijvende 65-plussers die nog ver onder de norm zitten.
3. GMD-houdende patiënten hebben een significante hogere vaccinatiegraad dan de niet GMD-houders. Wel dient hier de vraag gesteld te worden, rekening houdend met de andere vaststellingen, of dit gegeven gelinkt is aan het GMD of simpelweg **dat het afsluiten van een GMD een goede relatie huisarts-patiënt weerspiegelt**: dient de regionale spreiding van de vaccinatiegraad, met een algemeen hoog aandeel in Vlaanderen, in dat opzicht geïnterpreteerd te worden als het gevolg van een betere eerstelijnsrelatie huisarts-patiënt of als het hoger aandeel GMD in Vlaanderen?
4. Ook het feit dat patiënten met voorkeurregeling een hogere vaccinatiegraad kennen, kan grotendeels ook verklaard worden door het 'kip of het ei'-vraagstuk: krijgt men de voorkeurregeling toegewezen omwille van gezondheidsproblemen (waardoor men ook in aanmerking komt voor de risicodoelegruopen) die leiden tot een verzwakte financiële situatie of leidt een langdurige precare financiële situatie tot gezondheidsproblemen, waardoor men ook in aanmerking komt voor de risicogruopen? In elk geval is het positief om vast te stellen dat deze wellicht iets meer gefragiliseerde groep beter gevaccineerd wordt in alle doelegruopen.
5. Een laatste specifieke opmerking die betrekking heeft op de risicogruop van zwangere vrouwen, waar de vaccinatie-impact quasi onbestaande is en sowieso niet verschilt van de controlegruop vrouwen van dezelfde leeftijdsstructuur, schijnt toch te wijzen (cf. tabel van punt 10) op de impact op de vaccinatiegraad van de opvolging door de huisarts van de zwangere vrouw: GMD-houdende en Vlaamse vrouwen in het algemeen kennen verhoudingsgewijs een veel hogere vaccinatiegraad dan niet GMD-houdende, Waalse of Brusselse vrouwen. Dit lijkt te wijzen op het **feit dat de vaccinatieboodschap binnen de beroepsgruop van gynaecologen gepromoot zou moeten worden**.

14. Slotbeschouwingen

De Hoge Gezondheidsraad adviseert om risicogroepen tegen de griep in te enten. Risicogroepen zijn onder andere alle personen ouder dan 65 jaar, alle personen die in een instelling opgenomen zijn, alle patiënten die lijden aan metabole aandoeningen (zoals diabetes) en alle personen tussen 50 en 64 jaar, zelfs indien ze niet aan een risicoaandoening lijden.

De WGO stelt een vaccinatiegraad van 75% bij de 65-plussers tegen het griepseizoen 2010-2011 voorop.

Het lijkt ons zeer onwaarschijnlijk dat deze doelstelling de afgelopen winter werd behaald, gegeven de vaccinatiecijfers voor het seizoen 2008-2009 en de behaalde cijfers voordien. De vaccinatiegraad is inderdaad licht gestegen tot 63% maar de evolutie is zeer traag (60% in de winter 2006-2007 en 59% in de winter 2003-2004).

In de rustoorden is er een hoge vaccinatiegraad die onafhankelijk van de leeftijd en van het al dan niet hebben van een GMD. Deze is waarschijnlijk te wijten aan het vaccinatiebeleid binnen de rustoorden.

Thuisverblijvende rechthebbenden in de algemene regeling met een GMD hebben 2,2 maal meer kans om tegen griep gevaccineerd te zijn dan diegenen zonder GMD van dezelfde leeftijd en geslacht (griepseizoen 2008-09).

De kans op vaccinatie tegen de seizoensgriep bij personen met recht op het voorkeurtarief ligt eveneens hoger dan bij personen zonder recht op het voorkeurtarief, nl. 1,8 maal.

De diabetici zijn beter gevaccineerd dan hun leeftijdsgenoten zonder diabetes en de vaccinatiegraad is ook duidelijk hoger indien de diabeticus een GMD heeft of recht heeft op het voorkeurtarief. Toch is er een groot deel van de min 65-jarige diabetici niet gevaccineerd, terwijl de Hoge Gezondheidsraad vaccinatie adviseert bij alle diabetici.

Vrouwen die zich, theoretisch althans, in het 2de en 3de kwartaal van de zwangerschap zouden kunnen laten vaccineren, doen dit evenwel niet. Ook hier is het advies van de Hoge Gezondheidsraad om te vaccineren tegen de seizoensgriep.

We kunnen besluiten dat er in de toekomst verder inspanningen dienen te worden geleverd om de vaccinatiegraad van de risicogroepen te verhogen en om de beoogde WGO-doelstelling te behalen. Vanuit deze vaststelling lijkt de beslissing van de Vlaamse overheid om een centraal vaccinatiebeleid binnen de rusthuizen te organiseren, een mogelijk positieve oriëntatie met het oog op het halen van de WHO-norm.